

ne a pritom autor rieši problémy z principiál-
ne správnych svetonázorových pozícií.

Autor uvedomele vychádza zo základných
myšlienok teórie odrazu a tvorivo ich aplikuje
pri objasňovaní vzniku, vývinu i liečenia neu-
rotických ochorení. Dôsledné dodržiavanie zásad
teórie odrazu ho vedie k neprestajnej nekom-
promisnej kritike niektorých smerov v psy-
chiatrii, najmä učenia Freuda, Horneyovej a
Fromma. Vo svojej terapii kladie dôraz nie na
sexuálne zážitky, ako to robil Freud, ani nie
na mystické uskutočňovanie svojho ja, ako to
hlása Horneyová, ale na výchovu a prevýchovu
neurotikov, na zmenu v ich chápaní a hodno-
tení skutočnosti, na riešenie skutočných ťaž-
kostí v ich životnej situácii. Tým vyzdvihuje
racionálne zložky ľudskej osobnosti a nie slepé
pudové sily libida, ako je to vo Freudovej
psychoanalýze. To ho privádza aj k odvážnej
kritike kapitalistického zriadenia, doliehajúceho
dnes v USA na pracujúcich existenčnou ne-
istotou, rozsiahlou nezamestnanosťou, biedou
a často aj konfliktovými medziľudskými vzťah-
mi.

Autor si je vedomý toho, že ďalší výskum
rozšíri a prehĺbi niektoré jeho náhľady alebo
formulácie; hovorí o tom sám v úvode a
poukazujú na to aj autori doslovu. Vo vedeckej
práci to ani inak byť nemôže. Vcelku však
je kniha výrazným dokladom toho, k akým
plodným výsledkom môže priviesť spojenie
konkrétnych vedeckých disciplín s pokrokovou
filozofiou. Vydanie Furstovej knihy v Česko-
slovensku môžeme len uvítať.

J. Š.

● O ÚLOHÁCH SOCIOLOGIE V SSSR.

— V. V. Kolbanovskij a G. A. Slezarov v časopise *Voprosy filosofii* 1961, č. 5, obsérne referujú o priebehu plenárnej schôdze Soviet-
skej sociologickej spoločnosti (Sovetskaja soci-
ologičeskaja asociacija — SSA), ktorá sa
konala 8. a 9. februára tohto roku.

Schôdza prebiehala v znamení príprav na
V. Medzinárodný sociologický kongres, ktorý
sa má konať v septembri 1962 vo Washing-
tone. Predseda prezídia SSA, člen korešpondent
AN SSSR J. P. Francev zhrnul vo svojej
zpráve niektoré výsledky SSA za posledné 2
roky. Hovoril o účasti sovietskych vedcov na
IV. Medzinárodnom sociologickom kongrese a
o vzraste autority sovietskych sociológov
v Medzinárodnej sociologickej spoločnosti.
Sovietsky reprezentant bol zaradený do pro-

gramovej komisie budúceho kongresu a bude
predsedať na jednej zo 4 plenárnych schôdzí.
Na sovietsky návrh boli prijaté do MSS so-
ciologickej spoločnosti Rumunska a Bulharska,
napriek snahám odložiť túto záležitosť na „ne-
skoršiu dobu“.

Referent potom načrtol program V. Medzi-
národného sociologického kongresu. Téma prvej
plenárnej schôdže je *Sociológia, politickí či-
níelia a spoločnosť*. Odznjú referáty *Vzťah
medzi sociológmi a politikmi, Vzťah medzi so-
ciológmi a spoločnosťou* a 4–5 zpráw o ná-
rodnostnej otázke v rôznych krajinách. Dve
plenárne schôdze budú venované téme *Socio-
lógia vývoja*. Účastníci kongresu si vypočujú
referáty *Ekonomické podmienky industrializá-
cie, Kultúrne a politické faktory ako podmien-
ky ekonomického rastu* atd. Témou 4. plenár-
nej schôdže je *Povaha a problémy sociologic-
kej teórie*. Na tejto schôdzi odznjú referáty
z dejín sociológie, najmä o súčasnej marxis-
tickej sociológii, o funkcionalizme a pozitíviz-
me v sociológii.

J. P. Francev podrobne rozobral úlohy so-
ciologickej práce v SSSR. Značne sa zväčšil
počet konkrétnych sociologických výskumov.
Kolísanie, spojené s obavou, že takéto vý-
skumy sú ústupkom pozitívizmu a empirizmu
sa postupne prekonávajú. Zásadný postoj v tomto
ohľade je jasný: historický materializmus je
obrátený nielen k minulosti, ale i k súčasnosti
a opiera sa o konkrétny výskum života.

Po diskusii prijala schôdza rezolúciu s tý-
mito bodmi: 1. vypracovať program koordiná-
cie a realizácie sociologických výskumov; 2.
vzhladom na dôležitosť vedeckej metodiky pre
výskumnú prácu v oblasti sociológie pripravíť
príručku o technike sociologického výskumu;
3. r. 1961 vydať Ročenku SSA v angličtine;
4. získať nových členov pre prácu v SSA;
ústavy AN sväzových republik, sektorové ústa-
vy, katedry spoločenských náuk vysokých škôl
a sociologické skupiny v priemyselných podni-
koch; 5. vytvoríť užší kontakt so sociologickými
spoločnosťami v ľudovodemokratických kra-
jinách a vymieňať si s nimi informácie v sú-
vislosti s prípravou na V. Medzinárodný so-
ciologický kongres.

(jp)

● ZAUJÍMAVÝ SBORNÍK FILOZOFIC-
KÝCH STATÍ¹ pripravili pre verejnosť filo-
zofickí pracovníci na Filozofickej fakulte Uni-
verzity Komenského v Bratislave. Je to prvý
sborník série Philosophica a vychádza v 10.

ročníku sborníka vedeckých prác, ktorý vydáva táto fakulta.

Sborník obsahuje 15 statí značne širokej tematickej škály. Nájde sa tu **historicko-filozofické štúdie** (Ján Uher, *Problémy rozvoja filozofie na Slovensku po roku 1945*; Jaroslav Kops, *Z bojů G. V. Plechanova s bernsteinovskou revízi marxistické filozofie*; Milan Zigo, *D'Alambertovo prírodovedecké dielo a počiatky pozitivizmu*; Július Špaňár, *Herakleitos z Efezu a Parmenides z Eley*), state, venované problematike **dialektického materializmu a gnozeológie** (Milan Suchý, *K otázke kvalitatívnych zmien*; Miroslav Kusý, *Gnozeologická analýza pojmu teória*; Ján Kocka, *Komunikácia a pojem*), state z oblasti **historického materializmu a marxistickej etiky** (Ján Pašiak, *Slovenská nacionálna otázka v ČSR*; Václav Černík — Jozef Karásek, *Jednota logického a historického a niektoré otázky metódy historického materializmu*; Nadežda Ježová, *Pojem spoločensko-ekonomickej formácie*; František Vartík, *K otázkam vzťahu nadstavby a spoločenského vedomia*; Ján Škaloud, *Některé otázky teorie kulturní revoluce*; Jiří Kánský, *Kategorie štěstí v neotomistické a v marxistické etice*) a tiež štúdie, venované aktuálnym **ideologickým otázkam** (Lev Hanzel, *Niektoré teoretické otázky súčasného revizionizmu a reformizmu*; Teodor Ollík, *O konkrétosti vedecko-ateistickej výchovy*).

Nielen pestrá tematická škála, ale aj úroveň

¹ Sborník *Filozofickej fakulty Univerzity Komenského*, roč. X, séria *Philosophica*, vydalo Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1960.

príspevkov svedčí o tom, že na Filozofickej fakulte sa popri pedagogickej činnosti úspešne rozvíja tiež vedeckovýskumná práca v oblasti filozofie. Niektoré z príspevkov sú skutočným prínosom pri riešení danej problematiky. Serióznosťou spracovania, podnetnosťou myšlienok upútava napríklad stať V. Černíka — J. Karáska; pri ďalšom rozpracúvaní a prehlbovaní koncepcie sociálneho výskumu bude bezpochyby nutné prihliadať k názoru vysloveným v tejto stati, i keď možno mať voči nim niektoré výhrady. Zaujímavé sú tiež state J. Uhra, J. Pašiaka, F. Vartíka, J. Kocku, J. Škalouda, J. Kánskeho a ďalších. Prísľubom do budúcnosti je, že takmer všetci autori sú pomerne mladí pracovníci a preto možno od nich očakávať ďalšiu plodnú vedeckovýskumnú prácu.

Nedostatkom pri vydávaní sborníka je jeho dlhá výrobná lehota. Podľa tiráže uplynul rok od odovzdania do tlače, kým sborník uzrel svetlo sveta. Je to na úkor aktuálnosti niektorých statí (napr. väčšia monografia J. Uhra o tej istej problematike vyšla skôr ako jeho stať v sborníku). Pravdepodobne tiež redigovanie sborníka bolo dosť zdĺhavé, pretože niektoré state v obmenách boli už inde publikované dávnejšie pred vyjdením sborníka.

Redaktori zaradili do sborníka tiež zoznam publikácií filozofických pracovníkov Filozofickej fakulty UK od r. 1945. Je však dosť neseriózne, najmä aj s ohľadom na príp. zahraničných záujemcov, že sa do tohto zoznamu dostali nielenže nezávažné drobné príspevky z dennej tlače alebo rozhlasové prejavy, ale dokonca tiež také články, ako napríklad reportáž o pripravách stavby Trate mládeže alebo recenzie filmov a pod.

J. S.